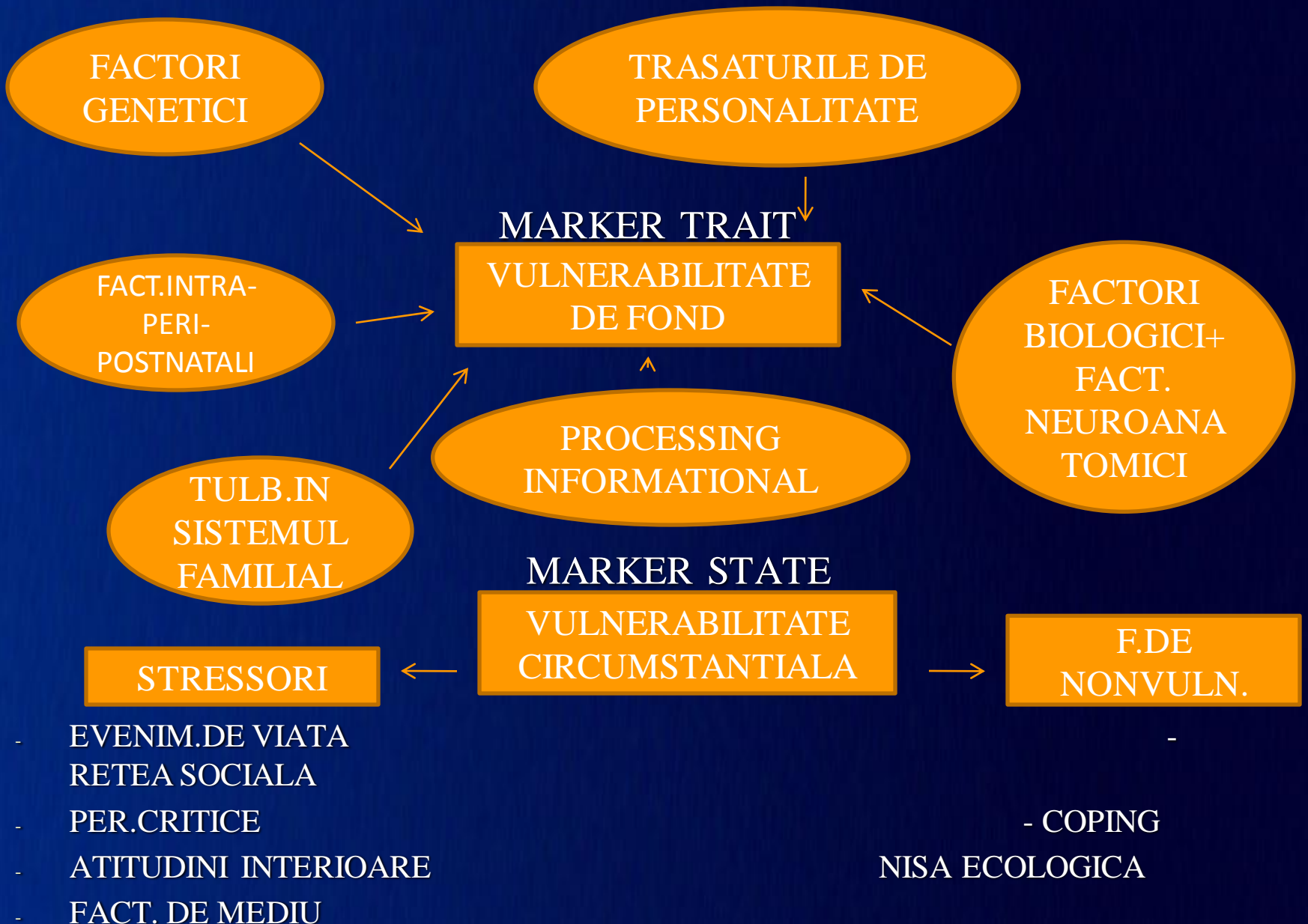

SCHIZOFRENIE

Conf. Dr. Ienciu Monica

FACTORI GENETICI

Interventie directa

Interventie indirecta

= baza de transmitere genetica!

- Studii familiale
- Studii pe gemeni
- Studii de adoptiune

= influenta factorilor de mediu!

DA – dar pe o predispozitie genetica

= poligenetic locus model

efect cumulativ al mai multor gene

FACTORI INTRA-PERI-POSTNATALI

- Complicatii obstetricale
- Nastere sezoniera
- Fenomenul de impregnare I an de viata
- Comunicarea extraverbala
- Devianta comunicarii
- Tulburari neuromotorii (functii instrumentale si tulburari de vorbire)

MODELUL FAMILIAL (primii 3 ani de viata)

- Conceptul mesajului double blind – Bateson
mesaje conceptuale conflictuale

LIDZ

- schizma intre parinti
parinte excesiv de apropiat de un copil de sex opus
- lupta pentru putere intre parinti
- HEE

PROCESSINGUL INFORMATIONAL

STIMULUL
INFORMATIA

- TRANSFORMATATA
- REDUSA
- MODULATA
- COMPARATA
- STOCATA
- UITATA
- EVOCATA

ELEMENTE COGNITIVE
(unitati abstracte ce contin informatii dar si strategiile cognitive de lucru)

ATENTIA

- Selectare
- Modulare senzoriala
- Shifting
- Focusare
- Distributivitate

CANAL INFORMATII

↓
suprastimulare

WORKING MEMORY

- abilitatea de a tine informatia on-line pentru o scurta

DISFUNCTIA COGNITIVA

perioada de timp
viteza de procesare
(este redusa)

DISFUNCTIE EXECUTIVA

- alterarea volitionala a capacitat. de planificare, organizare, directionare cu scop

ALTERAREA FLUENTEI VERBALE
(Spontaneitate redusa)

IPOTEZE BIOCHIMICE

IPOTEZA
DPAMINERGICA

HIPERACTIV.(D2)

- Mezulimbica (simpt.poz.)
- Subcorticala (D2) (simpt.poz.)

ALTERARI ALE
TRANSMISIEI
CATECOALIMINICE

HIPOACTIV.
prefrontala (D1)
(simpt. [negative
cognitive

SX

NIGRO
STRIATAL
(Ef.extrapir.)

TUBERO
INFUNDIBULAR
(Ef.endocrin-sexuale)

IP.ACETILCOLINICA

conc.acetilcolintransferaze ↓

EXCES DE
ENDORFINE

IPOTEZA
SEROTONINICA

Disfunctie 5 – HT2

IPOTEZA
GLUTAMATERGICA

Scaderea transmisiei

NEUROLEPTICE
TIPICE

BLOCARE D2, D1
(ANTAGONISM)

NEUROLEPTICE
ATIPICE

TRASATURI DE PERSONALITATE

- Personalitate schizotipala
- Personalitate cu : dificultati de relationare

TULB. IN PERF. SCOLARE

- IQ ?
- Tulburari de comportament SAU??
- Creativitate crescuta??

FACTORI BIOLOGICI

FACTORI NEUROANATOMICI

- Teoria developmentală = dezvoltare neuronală anormală (degenerescență) încă din stadiile foarte timpurii ai dezvoltării neuronale
- Teoria virală !!
  - reactivare tardivă a unor virusi cu acțiune lentă
- Teoria imunologică

EVENIMENTE DE VIATA

- TIP
  - pierdere
  - schimbare
  - sanatate
  - conflicte

- CONTINUT
  - poz.
  - neg.

- NUMAR : izolate/cumulate

- DEBUT : brusc/ $\pm$ pregatire

PERIOADE CRITICE DE VIATA

- Crossing Poin – perioade – de tranzitie (vulnerabilitate f.mare)
  - cum esti pregatit
  - ce expectante ai
  - ce abilitati ai
- Balanta intre satisf/nesatisf
- Crise
  - tip – sector afectat

ATTITUDINI INTER – FACTORI DE MEDIU

- FRUSTRARI
- COMPROMISE
- NEACCEPTANTA
  - COMPLEXE
  - ESECURI
- SUPRASTIMULARE
- SUBSTIMULARE

FACTORI DE
NONVULNERABILITATE

RETEA SOCIALA
COPING
NISA ECOLOGICA

PRIMUL EPISOD DE PSIHOZA

HIGH
RISC

ULTRA
HIGH – RISC

PRIMUL
EPISOD DE
PSIHOZA

PSIHOZA
MANIFESTA

FAZA
PREMORBIDA

FAZA
PRODROMALA

VULNERABILIT.
PERFORMANTA

PRODR.
TIMPURIU

PRODR.
TARDIV

DUP

DESCRIERE CLINICA – PRODROM DUP

TULBURARI FORMALE DE GANDIRE:

- Dificultati de intelegere
- Modificari semantice
- Gandire vaga, eliptica, supraelaborata, metaforica

TULBURARI DE CONTINUT :

- Idei simple de referinta

TULBURARI COGNITIVE:

- Tulburari ale processingului informational
  - atentie
  - focusare
  - shift
  - discriminare
  - memorie
  - functii executive
- Interferarea gandirii
- Presiunea gandirii
- Blocarea gandirii
- Perseverarea gandirii
- Tulburari in receptarea limbajului
- Tulburari ale functiei expresive a limbajului

IMPOSIBILITATA DE A DISCRIMINA INTRE :

- FAMILIAL – NEFAMILIAL
- IDEE SI PERCEPTIE
- IMAGINATIE SI AMINTIRE REALA
- DETALIU – ELEMENT SEMNIFICANT

PERPLEXITATE

- derealizare
- procesare pe detaliu
- pierderea spontaneitatii
- hiperreflexivitate

TULBURARI PERCEPTUALE

- perceptii
- accentuate
- diminuate
- micro-macropsie
- viziune telescopata
- metamorfopsie
- metachromopsie
- hipersensibilitate auditiva, vizuala
- tulburari de estimare a formei, a distantei
- tulburari de percepere a linearitatii, contururilor

TULBURARI AFECTIVE

- oscilatii, instabilitate
- switch-uri rapide
- disforie
- depresie – idei de suicid (uneori suicid incomprehensibil)
- anergie – anhedonie
- diminuarea placerilor

TULBURARI DE ACTIVITATE

- hipoactivitate
- reducerea intereselor
- retragere sociala (activa)
- neliniste

TULBURARI DE SOMN
SEXUALITATE

- APETIT

- in ambele variante
- crescuta
- scazuta

TULBURARI DE CONTACT (RAPORTARE FATA DE ALTI)

- contact emotional = unidirectional =
- retragere
- rusine
- complexare

TULBURARI ALE IDENTITATII DE SINE

- depersonalizare - fizica/psihica
- diminuarea sensului identitatii
- tranzitivism (granite permeabile)
- diminuarea sensului continuitatii
- "nerecunoasterea" experientelor interioare

TULBURARI CENESTEZICE

- migrarea senzatiilor
- senzatii electrice, termice, proprioceptive, interoceptive, bizare
- senzatii kinestezice
- senzatii de gol interior

PRODROM TARDIV SEVER

- ideatie de referinta (deliranta)
- deliruri inconsistente, slab formate (delir primar : dispozitie, intentie, revelatie)
- modificari comportamentale (bizare)

DIFICULTATI DE EVALUARE

- CLINICA
- TESTOLOGICA
- NEUROIMAGISTICA

TABLOU CLINIC

SINDROAME SCHIZOFRENE

1. SINDROMUL DE DEZORGANIZARE

DISOCIATIE = dezorganizare a sintezei vietii psihice, a structurii persoanei = pacient lipsit de logica, bizar, impenetrabil la critica, sau cu o logica proprie, abstracta si ciudata, incomprehensibila

Disociatia ideo-verbala :

- Mutism, solilocvie, ecolalie, raspuns alaturea
- Baraj mental – gol mental
- Mentism
- Tendinta la symbolism, abstractii goale
- Modificari ale semnificatiei cuvintelor
- Preocupari intelectuale sterile
- Lipsa de coerenta (tulburari semantice)
- Tulburari grafologice

Disociatia motivational-comportamentala

- Lipsa sinergiei factorilor motivationali ce sa asigure o decizie, aranjare si argumentare cu sens a comportamentului
- Tendinte pulsionale – instinctuale – dezinhibitie, perversiuni
  - alimentare - bulimie
  - refuz
  - alimentatie selectiva
- Comportament dezinhibat, auto-heteroagresiv
- Comportament insuficient motivat, motivat bizar
- Inversiune afectiva
- Ambivalenta afectiva

2. SINDROMUL CATATON

- Agitatie psihomotorie – stereotipa
- Stupor
- Automatisme, acte impulsive, paramimii, parakinezii, manierisme, pozitii bizare
- Negativism
- Flexibilitate ceroasa
- Sugestionabilitate

3. SINDROMUL PRODUCTIV

- Sindromul de transparenta si influenta xenopata (automatism mental)
- Sindromul delirant, delir primar
- Sindromul halucinator
  - raspandirea
  - ecoul
    - citirea, ghicitul, inregistrarea
    - furtul, publicarea
    - sentimentul de a fi controlat
    - retragere
    - insertia
    - dirijarea, fabricarea
  - ↓
  - impunere
  - dirijare
  - controlare

SINDROMUL POZITIV

- Sindromul productiv
- Sindromul de dezorganizare
- Sindromul cataton

MACROSINDROMUL

4. SINDROMUL DEFICITAR (NEGATIV)

Saracirea

- perturbarea atentiei si a intelegerii
- gandire – debit si continut
- afectiv (tocire, raceala, aplatizare, anhedonie)
- pulsuni
- motivatie
- dorinte intense, initiative, placeri, performante, abulie
- mimica gestuala
- izolare sociala
- autism

5. SIMPTOME COGNITIVE

6. SIMPTOME AFECTIVE - IZOLATE

FORME CLINICE

PARANOIDA
HEBEFRENA
CATATONA
NEDIFERENTIATA
REZIDUALA
SIMPLA

DG. POZITIV

ICD – 10

= 8 grupe de simptome

MINIMUM 1 LUNA

(simptome specifice)

- Nu face referinta la prodrom

DSM – IV

= 5 grupe de simptome

+

deterioare

MINIMUM 6 LUNI

- prodrom + 1 luna simpt.specif.

DG. DIFERENTIAL

- EP. PSIHOTICE ACUTE SI TRANZITORII CU SIMPTOME SCHIZOFRENE
- TULBURAREA DELIRANTA PERSISTENTA
- TULBURAREA SCHIZO-AFECTIVA
- EPISOD MANIACAL – DELIRANT
- EPISOD DEPRESIV – DELIRANT
- TULBURAREA SCHIZOTIPALA
- TULBURARI PSIHOTICE INDUSE DE DROGURI
- TUL BURARI PSIHOTICE ORGANICE

EVOLUTIE SI PROGNOSTIC

EP.UNIC

EP.RECURRENT CU REMISIUNE INTEGRALA

EP.RECURRENT CU DEFECT STABIL

EP.RECURRENT CU DEFECT PROGRESIV

FORMA CRONICA

FACTORI DE PROGNOTIC

	BUN	RAU
- DEBUT (DUP)	{ tardiv acut	{ timpuriu insidios
- FACTORI PRECIPITANTI	da	nu
- ADAPTARE PREMORBIDA	buna	deficitara
- SIMPTOME AFECTIVE	da	raceala
- STATUT MARITAL	casat	necasat.
- RETEA SUPTOR SOCIAL	da	nu
- SIMPTOME	pozitive	negative
- GENETICA	nu	da
- NR.RECADERI	mic	mare

TRATAMENT MEDICAMENTOS

PRINCIPII GENERALE

- CAND se incepe tratamentul medicamentos?
- CAT TIMP? Faza acuta
intretinere
- CUM? UP – DOWN TITRARE
- DOZA → MODALITATE DE ADMINISTRARE
- ALEGEREA PREPARATULUI : CE – CUI?
- MONOTERAPIE VS. COMBINATII
- MEDICATIE CONCOMITENTA
- DISCONTINUITATE/ADERENTA
  - PROFIL DE SIGURANTA
  - TOLERABILITATE
  - EFICACITATE – PROFIL SIMPTOMATIC
  - COST – EFICIENTA
- PREVENTIA RECADERILOR
- SWITCH MEDICAMENTOS
  - REBOUND !
  - METODA INCRUCISATA

EFECTE ADVERSE

1. SINDROMUL EXTRAPIRAMIDAL

- DISTONIE ACUTA
- PARKINSONISM
- AKATIZIE
- DISKINEZIE TARDIVA
- SINDR.NEUROLEPTIC MALIGN

2. EF.COLINERGICE -

PERIFERICE

CENTRALE

- deteriorarea memoriei
- delirium
- coma

- constipatie
- dificultati de urinare
- tahicardie
- hiposalivatie
- greata-voma
- dificultati de acomodare oculara

3. EF. ADRENERGICE

- hipo TA
- ameteala
- sedare

Tulb.de ritm si conducere
(QTC!!)

4. EF.ENDOCRINE – SEXUALE

- galactoree
- amenoree
- ginecomastie
- ↑ G
- disfunctie sexuala

Hiper-
prolactinemie

Sdr.Metabolic!!

DZ

OBEZITATE-DISPLIDEMIE
COMPLICATII CARDIO-VASCULARE

5. ALTELE

- alergie
- hepatotoxicitate
- ef.hematologice
- scaderea pragului convulsivant

TRATAMENTUL SCHIZOFRENIEI

INTERVENTIE TIMPURIE

MEDICAMENTOS

- Cura neuroleptica
in faza acuta (spital)
de intretinere (ambulator)

T.PSIHOEDUCATIONALE

INTEGR.PRIN
SP.LOCATIV

- Cu grade
variate de
independenta

TERAPIE COGNITIV COMPORTAMENTALA

pt. deficitel cognitive
simptome productive

SCHIZOFRENIA SI
COMUNITATEA

REHABILITARE
PROFESIONALA

-t.ocupat.
-ergoterapie
-ateliere protej.

DEPISTARE

TERAPII DE
CRESTERE A
COMPET.SOCIALE

GRUPURI
SUPPORTIVE

INTEGR.PRIN
ACTIV.CREATIVE

INTERV,IN FAMILIE

Diminuare HEE
Suportive
Tehnici sistemice

ASOC.
DE AUTOAJU
TOR

INTEGR.PRIN
ACTIV.RECREATIVE

-Sport
-Kineto

INSIGHT

**STIGMATIZAR
E**

RECOVERY

**CALITATE
A VIETII**

